



ÜZENET



AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXVI. évfolyam 24. szám. 2015. december 15.

Ára 0,80 lej

Boldog karácsonyt kívánunk minden kedves olvasónknak!

Karácsonyi pásztorlevél

I János 4,9–10

A keresztyén világ számos országában a karácsonyfa-állítás elengedhetetlen kelléke az ünnepnek. De ez a gyökerétől megfosztott fa mintha lelki értelemben is kifejezné a mai karácsonyokat. A kivágott fára ráaggatunk csillogó-villogó gömböket, roskadásig díszítjük édes-séggel, ám a gyökértelen fa levelei rövidesen megszáradnak, lehullnak, és vízkeresztre már halmokban áll a kidobott fenyőfák sokasága.

A karácsony a szeretet ünnepe, de nem azé a szereteté, amely embertől származik. A mai ember függetlenítette a szeretetet Istentől, és ez olyan, mint a gyökértelen fenyőfa. Ünnepek alkalmával az emberi szeretet akar rendkívüli cselekedeteket végrehajtani.

Kató Béla
püspök

(Folytatása a 3. oldalon)



Rogier van der Weyden: *Napkeleti bölcsek*

Isten halkan bekopogtat a földi világba

A betlehemi csillaghódolás bizonyítékai

Hogyan és mivel is kezdődött a történelmi karácsony? Milyen kozmikus jelenségek jelezték jövetelét? Miként kopogtatott be Isten oly halkan a földi világba azon a titokzatos éjszakán? Kopogtatását sok minden jelezte: csillagok különös fordulása, angyalok szárnyshogása, mennyei-földi evangélium felhangzása.

Máté evangéliuma elején ezt olvassuk: „Amikor Jézus megszületett a júdeai Betlehemben Heródes király idejében, íme, bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembe, és ezt kérdezték: hol van a zsidók királya, aki most született? Mert láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt, és eljöttünk, hogy imádjuk őt”. (Mt 2,1)

A történelmi bizonyítékok sorába nemcsak a jászol és a barlangistálló tartozik, a pásztorok és a háromkirályok, hanem a babiloni csillagászok, történészek és feljegyzések is az ókorból. Idesorolható a kozmikus tájolás is, az a ritka csillagjárás, ami előre jelezte Urunk jöttét. S az égi menetrend ismerői rámozdultak

a csillagjelekre. Ez a titok vonzásában tartott sokakat. Azóta olyan tudós géniuszok is fejtegették a titok nyitját, mint Kepler vagy a német csillagász Edmond Halley, az angol fizikus Newton. Van olyan asztrológiai elmélet is, ami a mágusok magatartását próbálja megérteni, értelmezni, s efelől közelíti meg a titok nyitját. Történészek utalnak Heródes uralkodásának ténszerűségére. A nagy népszámlálás idején, amiről Lukács evangéliuma elején történik említés, Quirinus volt a helytartó, akinek feljegyzései eljutottak a római udvarba.

(Folytatása az 5. oldalon)

A kis betlehemi csillag

Karácsonyi mese felnőtteknek

A kis csillag a milliárdnyi többi között állt fenn az égen. Végtelenül messzi kis fehér pont volt csupán. Senki sem vette észre – éppen ez volt a bánata. Hajnalban nem az ő fénye világított a legerősebben, nem ő volt az Esthajnalcsillag. A Nagy Medve sem ő volt, de még csak a gyepő sem a Göncölszekér rúdjánál.

Amikor látta, hogy a betlehemi istálló feletti csillag milyen erősen fénylik, ezt gondolta: – Én is szeretnék egyszer így világítani! Egyszer ott állni az istálló felett, ahol a gyermek megszületett! De a Föld nagyon távol volt.

A gyermek a jászolban mégis meghallotta kívánságát. És a sok-sok más csillag között a kis csillagot is meglátta.

Ezután a következő történt: a kis fehér pont lassan kezdett kiválni a Tejútból, és süllyedt mélyebbre, egyre mélyebbre. Ahogy egyre ereszkedett, úgy lett mindig

nagyobb és nagyobb. Már olyan nagy lett, mint egy kéz, öt sárga csóvaszerű nyúlvánnyal. Úgy nézett ki, mint egy igazi csillag. És ekkor nagy csöndben leereszkedett egészen az istállóig. Odacsücsült a jászol szélére, de kissé ijedtnek látszott. Mária, aki éppen aludt, csodálkozott, hogy egyszerre mégis milyen világos lett.

– Karácsony van – mondta a gyermek a csillagnak –, kívánhatsz valamit. Tudom, hogy van egy nagy kívánságod.

A kis csillag látta a gyermek arcát, amint éppen rámosolygott.

– Nincs semmi kívánságom – mondta a kis csillag, egyáltalán nem szerénységből. Valóban elfelejtette, amit korábban oly nagyon kívánt magának. – Egyet szeretnék csak – mondta ki végül. – Hadd maradjak itt, a közeledben.

(Folytatása a 8. oldalon)



Tanulságos igék

Isten ígérete

„Tiszta vizet hintek rátok, hogy megtisztuljatok... Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek. Elveszem testetekből a kőszívet és hússzívet adok nektek. Lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy rendelkezéseim szerint járjatok, törvényeim megtartsátok és betöltsétek.” (Ez 36,25.26–27)

Az üzenet középpontjában Isten áll, aki azt veti népe szemére, hogy nevét megszenteltelenítették a pogányok között. Hogyan értsük ezt? Úgy kell elképzelnünk, hogy az akkori világban egy istenség hírneve szoros kapcsolatban volt azzal a néppel, amely ezt imádta. Ha például egy nép elvesztette a háborút, akkor ezt annak tulajdonították, hogy az istene tehetetlen volt. Nos Izráel számára nagy megszegényülés volt, amikor Nabukodonozor seregei elfoglalták Jeruzsálemet. A pogányok nem tudhatták azt, hogy ez büntetés volt. De Isten gondoskodik arról, hogy neve újra tiszteletet kapjon. Hangsúlyozza, hogy „nem értetek, hanem az én szent nevemért cselekszem mindezt”. Milyen nagy vigasztalás ez számunkra. Mi is lenne, ha rajtunk múlna? Akkor sohasem lenne üdvös-



ségünk. Mert miért térhet vissza Izráel népe Babilonból? Miért nem mondott le még mindig Isten az ő népéről? Azért, mert kegyelmes, mi ezt újszövetségi nyelven így mondjuk: a Krisztusért.

Isten népe üdvösségét a maga nevére építi fel. Ennek első jele, hogy Izráel hazatérhet a szülőföldre, ám az Úr belülről is meg akarja újítani népét. Ezért változást hoz a nép életében, ami tulajdonképpen három dolgot foglal magába: megtisztulás, megújulás és megszentelődés.

Izráel ismerte a kultikus tisztálkodást, a szent sátor része volt a rézből készült mosdómence, ahol ezt el lehetett végezni. Aki megmosakodott, az jelképesen a szívét is megmosta. A belső megtisztulásra mindnyájunknak szüksége van, hisz a bűn minden embert tisztátalanná tesz. A keresztség is a megtisztulást jelképezi. Hangsúlyos itt a „minden” szó. Minden tisztátalanságtól és minden bálványtól meg akar Isten tisztítani minket. Ez számunkra az evangélium. A titkolt, a jellemünkben rejlő bűneinktől is meg akar Isten tisztítani. Mekkora vigasztalás ez a mi számunkra!

A második dolog a megújítás. Isten ezt a szívünkkel és a lelkünkkel kezdi. A Szentírásban a szív és a lélek jelenti életünk irányító központját, azt ahol életünk fontos döntései születnek. Ezt kell megújítani, mert a bűn épp ezt rontotta meg. Lehet, erre azt mondjuk, ez mégiscsak túlzás, hisz nincs olyan nagy baj velünk. De mit látunk a világban? Azt, hogy az egyik ember hidegvérrel megöli a másikat, hogy hiába szól az Ige, sok ember szíve kőkemény marad. Ez nem sors, hanem bűn, mivel Isten nem ilyen szívvel teremtett minket. A mi szívünk a bűneset után keményedett meg. Ezért van nekünk új szívre szükségünk.

De milyen ez a hússzív, amiről az ige beszél? Épp ellentéte az előbbinek. Érzékeny és élő szív. Dobog benne a szeretet. Beszívja magába Isten Igéjét, mint a szivacs a vizet. Ez a megújítás komoly beavatkozás az életünkbe, ami lelkünk legmélyéig elhat. Az új szív sajnos nem jelenti azt, hogy teljes-séggel megszabadultunk a bűntől. A bűnre való hajlam mindvégig megmarad életünkben. De az új szívet kapott ember már elkezd a harcot a bűn ellen az életében. Ez a megújítás tulajdonképpen egész életünkön át tart.

A harmadik dolog, amit Isten megígér, a megszentelődés. Ezt Isten az ő Szentlelke által végzi el életünkben. Vigyáznunk kell, mert sokszor úgy gondoljuk, a megigazulás Isten munkája,

Karácsonyi ének '96

Csillag inog Betlehem felett,
angyal hirdeti: Megérkezett!
Csituljon gond, esendő homlokán
ránc simuljon. Jobb jön majd talán,
mert valaha gyermek született,
aki már régen megígértetett,
istálló jászlán, barom melegén,
heródesek közt éltető remény.

Heródeseket tűrünk, Jézusunk,
egyről kettőre jutni nem tudunk.
Szent Születésed ünnepe maradt
ígéretünk. S kereszted alatt
évről évre megváltásra várunk:
Ugye nem hagysz el, Tövises Királyunk?

Csituljon panasz, kolduslét is élet,
dicsőség holnap szebb ígéretének,
örökzöld fenyőn gyertyalángok égnek,
s míg a pásztorkok jászolodhoz érnek,
Soprontól Zágonyig zengje a világ:
Íme kinyílt szép rózsavirág!

Vének, lázarak, úzótt magyarok
bús szemében reményfény ragyog.
Áron népe, a székely püspöké,
Apor Vilmosé, Mindszenty Józsefé,
térdre hullva keresztre szavaz,
s ki belerüg, Heródes rongya az!

A Körös partján, ott, ahol születtem
s betlehemesek közt az angyal lettem,
visszaálmodom magam ma oda,
– a Szülőföld örökké HAZA! –,
Szenteste van, csengjék hát rímeim:
Boldog karácsonyt hon-testvéreim!

Tímár Máté

a megszentelődés azonban a mi részünk. Pedig ez nem így van, mert mindkettőt Isten végzi el. Mi mindenben Isten kegyelmére vagyunk utalva. A megszentelődés nem egy elvont dolog az életünkben, hanem konkrét és valóságos. Isten adott nekünk parancsolatokat, amelyeket be kell tartani. Olyan ez, mint az utakon a különböző közlekedési táblák vagy az úttestre festett jelek és jelzések. Ezeket be kell tartani, mégpedig a saját biztonságunk érdekében. Amíg a kijelölt úton haladunk, nem érhet minket baleset. A Lélek megtanít minket Isten rendelkezéseiben járni.

Nagyszerű ígérek vannak ebben az igében. És mi ezekben belekapaszkodhatunk. Abban az időben, a fogságban ezek az ígérek csodálatos vigasztalást jelentettek a nép számára. De nem kevésbé vigasztalóak a mi számunkra is. Mi ugyanis tudjuk, hogy ezek mind Jézusban váltak igenné és ámenné, akinek a születését most is ünnepeljük. Ő azért jött el a világba, hogy ezek az ígérek ne csak szép szavak maradjanak, hanem valósággá váljanak életünkben. Akkor ünnepelünk igazán, ha ezeknek mi is teret adunk az életünkben. Akkor lesz szép karácsonyunk, ha mi is új szívvel és új lélekkel fogunk ünnepelni.

Lőrincz István



Az *Erdélyi Református Kalendárium 2016* érdekes olvasmány gyülekezeti tagoknak, lelkipásztoroknak egyaránt, de az ünnepek közeledtével érdekes ajándék is lehet szeretteink, ismerőseink számára.

Megvásárolható, megrendelhető minden lelkipásztori hivatalnál, az egyházkerület iratterjesztésénél vagy Kolozsváron, a Biblos könyvesboltban.

Karácsonyi pásztorlevél

(Folytatás az 1. oldalról)

Holott épp az ellenkezője történt karácsonykor: az isteni szeretet megnyilvánulását láthatjuk az ember irányába. Az a szeretet jelent meg, amelyet az emberiség még soha nem érzékelt.

A bűn eltakarta Isten szeretetét, és magas választófal került ember és Isten közé. Rossz volt a bűneset után az ember lelkiismerete, és úgy gondolta, nem is érdemel egyebet, mint büntetést. Hiába szólígtatta Isten az embert oly sokszor a történelem folyamán, az inkább elrejtőzött

előle. Ő viszont nem akarta eltitkolni szeretetét, ezért nyilvánossá tette azt, amit a János levélben olvasunk: „Abban nyilvánult meg Isten hozzánk való szeretete, hogy megszületett Fiát küldte el a világba... engesztelő áldozatul a mi bűneinkért” (1Jn 4,9–10). Szeretete így vált bizonyított szeretetté.

Szívünk szeretetét gyakran ajándékokkal fejezzük ki, ezzel bizonyítva a mások iránti érzéseinket. Isten is számos ajándékkal bizonyítja naponta, mennyire szereti az embert. De

vajon tényleg ez a legnagyobb bizonyíték? Hiszen azok, akik e karácsonyon nem kapták meg a kívánt ajándékokat, nem volt meleg hajlékuk, és jó étel sem jutott nekik, vajon őket nem szereteti Isten? Súlyos tévedés lenne ebből azt a következtetést levonni, hogy nem szeret minket. Ő megadja mindenkinek azt, amire szüksége van, ám az egyiknek a kapzsisága felfalja a másik kenyérét is. Ez is azt bizonyítja, mennyire bizonytalan az ember szeretete.

János apostol számára Isten szeretetének a bizonyítéka a jászol és a keresztség, hiszen aki megszületett Fiát hajlandó volt elküldeni kisgyermek alakjában e bűnös, rideg világba, majd pedig kereszth-

lálra küldeni, annak a szeretetében nincs jogunk kételkedni. Az ő szeretete mindig ő a kezdeményező. „Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket.” (1Jn 4,10) A szeretetet Isten kezdeményezi, és a miénk csak visszhangja lehet annak, amikor karácsonykor elküldi egyetlen közénk. Ezek tények, melyeket kellene látnunk és hallanunk ünnep alkalmával, tudván, hogy „mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket” (1Jn 4,16).

Pósa Lajos

Csitt, csendesesen!

Csitt, csendesesen! Kocogtatnak.
Nyílik odabenn az ablak.
Valaki száll a szobába,
Hallik szárnya suhogása,
Bűbájosan zendül a dal...
Csitt, csendesesen! Itt az angyal!
Csitt, csendesesen, gyöngyöm, húgom!
Karácsonyfát hozott, tudom.
Most rendez, igazgatja:
Meglásd, baba is lesz rajta,
Földíszítve kék szalaggal...
Csitt, csendesesen! Itt az angyal!

Csitt, a szívem azt dobogja:
Ragyog már a karácsonyfa.
Egy kis cukrot tesz még rája,
Diót, fűgét az ágára.
Mindjárt csenget kis haranggal...
Csitt, csendesesen! Itt az angyal!

A Generális Konvent Elnökségének nyilatkozata az európai migrációs válságról

Az elmúlt hónapokban Európa a második világháború óta nem tapasztalt menekült- és migránsáradattal szembesült: emberek százezrei keltek és kelnek Észak-Afrikából és Ázsiából útra, hogy az Európai Unió országaiban keressenek biztonságot és jobb jövőt a hazájukban uralkodó háborús helyzet, elnyomás, megszállás, terrorfenyegetettség, üldözések vagy gazdasági reménytelenség miatt. Világosan kell látnunk, és mindezek miatt ki kell mondanunk, hogy a korábban ismeretlen léptékű migráció mögött olyan társadalmi, gazdasági, politikai és civilizációs krízisek állnak, sokszor az Európai Unió vezetői által figyelmen kívül hagyott keresztényüldözések, amelyek megoldása az érintett államok és a nemzetközi szervezetek közös, összehangolt lépéseit igényli. A válság igazi megoldását csak az hozhatja meg, ha megszűnnek a kényszerű elvándorlás okai, és ki-kik békében, jobb élet lehetőségeivel élhet saját hazájában, vagy térhet oda vissza. Kérjük ezért a felelős kormányokat, valamint az Európai Unió vezetőit és a további érintetteket, hogy tegyenek meg mindent ennek érdekében. Egyházunk tagjait pedig arra kérjük,

hogy imádságaikban könyörögjenek ezért a Szentháromság Istenéhez!

Tesszük ezt azért, mert meggyőződésünk, hogy az Európai Unió nem kizárólag gazdasági érdekközösség, hanem olyan szellemi, politikai és erkölcsi értékek letéteményese, amelyek a zsidó-keresztény kultúrkörben gyökeresve, hosszú évszázadok alatt alakultak ki, s amelyeket, a Szentírás alapján, egyházunk elsőrendűnek és megőrzendőnek tekint. Közös felelősségünk, hogy ezeket az értékeket ápoljuk, érvényre juttassuk, és mindent megtegyünk annak érdekében, hogy gyermekeink és unokáink idejében is betölthessék társadalom- és jellemformáló szerepüket. Arra kérjük ezért az Európai Uniót és a felelős döntéshozókat, hogy a bevándorlási és menekültügyi politika irányelveit a szolidaritás és a tevékeny szeretet szempontjai mellett csakis ezen európai értékekre tekintettel határozzák meg, ne pedig a gazdasági hasznosság vagy ellenkezőleg, a félelem és előítéletek alapján. Meggyőződésünk, hogy enélkül a bevándorlók sem fogják tiszteltben tartani értékeinket. Tudjuk, hogy a befogadás egy-egy ország,

illetve az Európai Unió joga, politika, állami jogkör és felelősség. Akiket azonban befogadtak, azokat mint velünk együtt élőket az általunk képviselt keresztény értékek szerinti elbánás illeti meg.

Emlékeztetünk ugyanakkor a Kárpát-medence országait mindmáig átható krízisekre, menekültjeinkre, azokra, akik a régiókban dúló háborúk és konfliktusok miatt már eleve közénk kényszerültek, s akiknek otthoni biztonságos élete továbbra is csak távoli remény. Az ő mellőzésük éppen olyan súlyos hiba, mint a migráció problémájának bármilyen egyoldalú kezelése. Mi, a Generális Konvent Elnöksége kijelentjük, hogy az Európai Unió elsődleges feladata a saját polgáraitól való gondoskodás és azok védelme. A védelemhez hozzátartozik az alapvető emberi jogok mindenhol és minden körülmények közötti, megkülönböztetés nélküli biztosítása, a kettős mérce, a megkülönböztető elbírálás kiküszöbölése.

A szolidaritás bibliai parancsa feltétel nélküli. „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (3Móz 19,18) – ez a parancsolat minden emberre kiterjed, mert Isten minden embert „a maga képmására” teremtett (1Móz 1,27). Jézus Krisztus ezt a parancsolatot az isteni jó rend és élettörvény summájának tekintette (Mt 22,37–39), és arra tanít, hogy hitünk tükré az is, hogy a nélkülözőket, jövevényeket, be-

tegeket és foglyokat tevételesen segítjük (Mt 5,43kk, Mt 24,31–46). Egyházunknak ezért elvárható feladata a szükségben lévők megsegítése, amely megilleti azokat is, akik közvetlen életveszély előtt menekülnek vagy csak a jobb élet reményében érkeznek, azokat is, akik keresztény vallásúak, vagy más vallást gyakorolnak, azokat is, akik képzetlenek vagy diplomások függetlenül attól, hogy csak átutaznak hazánkon, vagy végérvényesen itt szeretnének letelepedni. Mindezt azzal a bibliai szabállyal erősítjük meg, hogy keresztényi gondoskodásunk és szeretetünk elsőrendű iránya a reánk bízottak köre, családjaink, rokonságunk, kisebb-nagyobb közösségeink és nemzetünk. Emlékeztetünk arra is, hogy a menekültek és bevándorlók emberi méltóságát, ügyük gyors és méltányos elbírálását is biztosítanunk kell. Ugyanerre biztatunk minden jóakarató embert, felelős vezetőt. Köszönetet mondunk egyházaink szeretszolgálatainak, valamint azoknak a gyülekezeteinknek és egyháztagjainknak, akik már eddig is részt vettek ebben a szolgálatban – és erre kérünk, illetve biztatunk a jövőben másokat is.

„...amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben.” (Gal 6,10)

a Generális Konvent Elnöksége

Kerülő úton Jézus felé

Kétezer esztendővel ezelőtt a napkeleti bölcsek kerülő úton érkeztek Betlehembe Jézushoz. A kerülő neve pedig csalódás. Heródes udvarába mentek királyt köszönteni, de születés helyett tespedés, hitetlenség, a születés hírének hallatán pedig „megháborodás”, intrikák és hatalomféltés fogadta őket. Heródest nem a születés ténye, hanem annak helye érdekelte. A lényeg helyett a részletek. A bölcsek pedig nagyon hamar rádöbbenek, hogy nem Jeruzsálemben, nem abban a királyi udvarban született a „zsidók királya”, és ott nem lakik senki, aki előtt leborulhatnak, akinek tisztességet tehetnének. De ebben a tisztességtételre méltatlan udvarban tudják meg, hogy hol született Az, Akit keresnek, hol van az a hely, ahol le lehet és le kell borulni. Kutatók körében közhelyként hangzik, hogy a negatív adat is fontos adat: ott, abban az irányban nem kell továbbkeresgélni. Valami ilyesmit gondolhattak ezek a keleti tudósok is, amikor elindultak Jeruzsálemből Betlehem felé. És a csillag ismét ragyogott fölöttük.

Jézushoz ma sem vezet egyenes út. Csak kevesen olyan kiváltságosak, mint a betlehemi pásztorok, akik nyitott szívvel meghallják és

elhiszik az angyal szavát, így „nem tévesztik el a házszámot”, egyenesen Jézushoz mennek, és előtte borulnak le. Legtöbbünknek bőven kijutott és kijut a napkeleti bölcsek csalódott jeruzsálemi kerülőiből. Csalódunk emberekben, olyanokban, akikről közvetlen közelségükben

juk haszontalannak és értelmetlennek. Ilyenkor is igaz, hogy a negatív adat is adat: ki kell lépni, tovább kell lépni, mert ott, abban a helyzetben nincs jelen Jézus, másutt kell keresni. És lehet, hogy éppen ilyenkor tudjuk meg, hogy hol van az a másutt. És ha van erőnk lépni, változtatni, a csillag a mi fejünk fölött is felragyog.



Albrecht Dürer: A háromkirályok imádása

azt hittük, hogy bármikor számíthatunk rájuk, és olyanokban, akikre távolról néztünk fel. Csalódunk intézményekben, közösségekben, rendszerekben, amelyek nem hallanak, nem értenek, vagy nem akarnak meghallgatni és megérteni. Csalódásaink gyakran keserűségbe fordulnak, haragszunk, és közben egyre távolabb kerülünk Jézustól. De e kerülőket sem tarthat-

Ha úgy tudunk kilépni életünk Heródes-palotáiból, hogy le tudjuk szűrni a csalódások tanulságait, és van erőnk továbbkeresni Jézust, akkor megérkezünk hozzá. Tőle már könnyű szívvel, megújult lélekkel indulunk tovább még akkor is, ha hosszabb az út, mert tudjuk, hogy most már ő vezet, és vele járunk.

Ősz Előd

Széljegyzetek a karácsonyi evangéliumhoz

Az Ige testté lett. A karácsony immár kikerülhetetlen. Lehet tagadni, lehet tudomást sem venni róla, lehet háborogni miatta. Csak azt nem lehet mondani: Uram, nem láttunk téged soha, Uram, szent és szigorú törvényeidben annyi mindent követelsz tőlünk, de te semmit nem tettél értünk.

Jászolban fekszik az önmagát megüresítő Istenfiú. Már nem lehet minden bölcsőben nem őt látni. És minden szenvedőben, minden embertársban. Felvette a sorsunkat, és

szétválaszthatatlanul összekötötte a magáéval.

Úgy szerette Isten e világot, hogy megszületett Fiát adta. Mennyei Atyánk, utólag hogyan látod, megérte megtenni ezt a lépést, meghozni ezt az áldozatot? Mert ellágyul a szívünk az érzelmes karácsonyi dalok hallatán, meghatódunk angyalos emlékeinken, de továbbra is annyi önzés, irigység, rosszindulat, keménység van bennünk. Szent Fiadnak ma sem lenne több esélye világunkban.

Mária, az ő anyja bepólyálta őt. Miért van előbb a szolgálat, és nem az uralkodás, miért az alázat, és nem a gőg, miért a törekenység, és nem a hatalom? Az uralkodók, a világ hatalmasai milliók halálát képesek elrendelni, de új életet szülni a földre csak az anyáknak adatott.

Nem volt nekik helyük. Uram, meg kell tanulnunk, hogy a számkivetettek sorsa és helye a tiéd, és azoknak is az jut, akik követni akarnak. Nagyon beültünk a palotákba, a templomokba, de téged a városon kívül lehet megtalálni. „Menjünk ki mi is hozzá a városon kívül, az ő gyalázatát hordozván.”

Napkeletről bölcsek jöttek. Indulnánk mi is, de visszahúz a sokféle hír: talán nem is igaz, vannak fontosabb dolgok, vagy „a tudomány bebizonyította”. Jaj, ennyi okoskodás, kételkedés hegyenvölgyén át hogy jutunk el hozzád, Uram?

Ott fekszik a jászolban. Olyan kicsi vagy, s mi olyan nagyok letünk, nem tudunk lehajolni, nem tudunk mit kezdeni veled, magunkkal. Ezzel az egész hitbeli kapcsolattal. Megérted, igaz? Mosolyoddal szárítsd fel saját ke-

ményszívűségünk fölött hullatott könnyeinket!

És az Úrnak angyala hozzájuk jött. Azóta a varázslatnak vége. Angyaltalan világban élünk. Küldötteid a földön botorkálnak, és nem suhannak. 2000 év alatt milyen messzire tűnt a mennyei kép, milyen messzire szállt a drága szó, a szívet örömmel eltöltő ének! Vajon technikánkkal utána tudunk-e menni, be tudjuk-e még fogni az örök pillanatot? Vagy közel van hozzánk, közelebb, mint gondolnánk, csak hitünk nincsen?

Ez lesz nektek a jele: találtak egy kisgyermeket. Ösztönösen azt mondanánk: maradj ilyen aranyos, gügyögő kisbaba! Hadd legyen, kit mutogassunk! Nézzétek, milyen gyönyörű, hogy ragyognak a szemei! Isteni vagy, Jézuska! De miért kell látnunk jászolban a keresztet is? Miért kell emlékeznünk arra, hogy bűnösök vagyunk, hogy már piciny korodtól bántottunk, megsebeztünk, pásztorok ruhájában Heródes szívvel jöttünk hozzád?

Uram, te karácsonyi, nagy-pénteki Gyermekek! Mire születéte? Mire születünk mi általad?

Domahidi Béla



Isten halkan bekopogtat a földi világba

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezek szerint a Kr. e. 8–4. közötti időszakban kellett Jézusnak megszületnie, s ekkor kellett annak a csillagnak is megjelennie az égbolton.

Kína–Kepler–British Museum

A magyarázat története során szép számmal akadnak csillagászok, akik azon a véleményen voltak, hogy a Halley-üstökös feltűnése lehetett az, ami a születés különös eseményét jelezte. Maga Edmond Halley, az üstökös felfedezője is így gondolta. Kínában már voltak az ókorban feljegyzések, amelyek jelezték az üstökös feltűnését, csak a dátummal voltak gondok. Ez korábban jelenhetett meg az égbolton, mint ahogy Jézusnak meg kellett születnie. A kínai feljegyzés szerint a Halley Krisztus előtt 12-ben augusztus–október között tűnt fel.

Tehát további pontosításra volt szükség. Ezt Kepler vetette fel. Ám az általa felvázolt kép meglehetősen hiányos volt, aminek teljességéhez valójában mára álltak össze a bizonyítékok. Ezek pedig a babilóniai táblaképek, amiket ma a londoni British Museumban őriznek. Keplernek sejtése volt egy mennyei csillagkonstellációról, ami nagyon ritkán áll elő, s amit a babilóniai csillagászok pontosan megfigyeltek. Ez pedig arról szólt, hogy az égbolton földi látószögéből a Jupiter és a Szaturnusz olyan közel, egymás mögé kerülnek, hogy szinte egyetlen erősen felfénylő csillaggá egyesülnek. Az ilyen nagy együttállások igen ritkán fordulnak elő a kozmosztörténetben. De előfordulnak. S itt van jelentőségük e babilóniai agyagtábláknak, amiken az ottani csillagászok számításai örökítődtek meg.

Még ritkább az a jelenség, amikor háromszor látható a Földről ilyen együttállás, és rendkívül különleges fényű ragyogás. A legutóbbi ilyen három ismétlődés 1980–1981-ben volt, a következőre 2238-ban kerül sor.

Izráelben új király születik

Amit Kepler gondosan kiszámolt, vagyis hogy Krisztus előtt a 7. esztendőben lehetett ez a páratlan fényjelenség, azt a londoni múzeum-



ban őrzött agyagtáblák üzenete is megerősíti. Amit ma a nagy teljesítményekre képes csillagászati ki tud számítani, azt rovásírással már akkoriban világosan feljegyezték: a háromszori együttállásra Krisztus előtt 7-ben március 15-én, július 20-án és november 12-én került sor, és minden esetben a Hal csillagképben. A háromszori együttállás ténye állhat a három bölcs, a háromkirályok látogatása mögött is.

Az akkori csillagászok számára azonban nem a pusztán megfigyelés volt a fontos, hanem a jelenség értelmezése. A planéták számukra

ugyanis nem pusztán égitestek voltak, hanem a mennyei színmű jelenetei is. Istenekként jelentek meg számukra a csillagok, melyeknek befolyásuk volt a történelemre, akár egyéni sorsokra is. Jupiter, ez a ragyogó bolygó a legfőbb babilóniai istenség, Marduk jele volt az égen – ez volt „a” csillag. A Szaturnusz pedig a babilóniai Kajmanunak felelt meg, annak a vándorcsillagnak, amelyet mindig is Izráel királyával azonosítottak. Ez a Kajmanu már a Bibliában is szerepel, arám nevén, Kijjunként Ámós próféta könyvében (5,26), valamint az ApCsel 7,43-ban Remfaként. Tehát a babilóniai csillagászok előtt nyilvánvaló volt: Izráelben új Király születik, ezért a babilóniai királynak el kell mennie Őhozá, hogy hódolatát kifejezze.

Ettől kezdve teljes egyetértés mutatkozik abban, hogy a babilóniai tudósok, amint meglátták ezt az égi eseményt, és tájékoztatták erről királyukat, szeptember 15-én, a csillagok feltűnésének estjén már nyergeltették tevéiket, s indultak is Betlehem felé. A keleti égbolton mindkét nagy bolygót szuperfényesen látták az égen ragyogni. Az utazáshoz éppen kellő idő állt rendelkezésükre, hogy november 12-én megérkezzenek Jeruzsálembe, az előre kiszámított harmadik együttállás idejére.

Babilóniai tudósdelegáció Betlehemben

Heródes nyilván nem örült, hogy „beprognozisztizálták” egy ismeretlen „trónkövetelő” születését. Írástudói azonban tisztában voltak vele, hol kell ennek a titokzatos valakinek megszületnie. Betlehemben, Jeruzsálemtől 10 kilométerre déli irányban. Feltehetőleg a babilóniai tudósdelegációnak már november 12-re meg kellett érkeznie, hogy ennek az elgondolkodtató mennyei színjátéknak szemtanúja lehessen. Mintegy 50 fokkal a látóhatár fölött, pontosan útirányuk szerint jött fel, „járt előttük” az a Csillag.

Máté evangéliuma szerint „...elindultak, és íme, a csillag, amelyet láttak feltűnésekor, előttük ment, amíg meg nem érkeztek, és akkor megállt a fölött a hely fölött, ahol a gyermek volt. Amikor meglátták a csillagot, igen nagy volt az örömük. Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt. Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát” (Mt 2,9–11).

Arról, hogy igazán meg is találták a zsidók királyát, hallgatnak a babilóniai agyagtáblák. Hogy melyik más úton tértek haza, azt sem tudjuk. Egy bizonyos: az Ő csillaga Krisztus előtt 7-ben november 12-én feltűnt az égen az akkori Jeruzsálem és Betlehem fölött. S akik ezt hitelt látták meg, azoknak hajnalcsillag kelt fel a szívükben, s boldog, karácsonyos részesei lettek egy egészen más, új életnek...

Dr. Békefy-Röhrig Klaudia



Karácsonyi sokadalom az izraeli Betlehem városában a 21. században

Felújítás pénz és taps nélkül

120 éves a kolozsvári teológia könyvtára

Százhusz éves fennállását ünnepelte a kolozsvári teológiai intézet, vele együtt a könyvtár is. Kurta Józseffel (képünkön), az intézmény egyik könyvtárosával beszélgettünk a könyvtár megalakulásáról, fejlődéséről és a jelenlegi átalakulásokról. Először arról kérdeztük: milyen könyvekből áll össze a kezdeti gyűjtemény?

– 1895-ben egy új intézet jött létre Kolozsváron a Theológiai Fakultás megalapításával. A könyvtár szervezése is ekkor kezdődött. Szász Domokos püspök a saját könyvgyűjteményét adományozta a fakultásnak, hogy megalapozza a könyvtárat. Ezt még számos kisebb-nagyobb könyvadomány követte intézmények és magánszemélyek részéről, és jelentős volt a költségvetési keret is, ami rendelkezésre állt a könyvtár gyarapítására. Az adományok miatt a gyűjtemény összetétele rendkívül változatos volt, nem szűkölt le csak a teológiai tudományokra.

– A könyvtár életében több korszakot lehet elkülöníteni. Melyek ezek?

– Több szempontból is lehetne korszakolni a könyvtár 120 évét, a könyvtárosok, a politikai helyzet adta lehetőségek, a könyvbeszerzés, a fejlesztések vagy más szempontok szerint. 1948-ig tart egy jelentős korszak, amikor a háborús évektől és az 1920 utáni gondoktól eltekintve nyugodt mederben folyt a könyvtár élete. Ebben a korszakban teológiai tanárok vezették a könyvtárat (Pokoly József, Bartók György, Révész Imre, Tavasz Sándor). A második nagy korszak a kommunizmus időszaka volt, amikor a lehetőségek szűkre szabottak voltak. Ennek a korszaknak alig maradt fenn dokumentációja. 1990 után ismét új korszak kezdődött: a kihasznált és elszalasztott lehetőségek korszaka. A gyakori könyvtárosváltás nem kedvezett a hosszú távú fejlesztéseknek, a támogatások megszerzése, felhasználása is érdekes képet mutat. Erre a korszakra esik a digitális világ térnyerése, ami komoly kihívások elé állítja a hozzánk hasonló hagyományos könyvtárat.

– Milyen gyűjteményekből áll a könyvtár?

– Csak miután különgyűjteményeket alakítottunk ki, vált nyilvánvalóvá, milyen mennyiségű muzeális érték és ritkaság van a könyvtárban. Ezek addig az állomány többi részével vegyesen voltak polcra téve, a beérkezésük sorrendjében. Így elkülönítve ezeket nemcsak az optimális tárolási feltételeket biztosítjuk (páratartalom, hőmérséklet, biztonság stb.), hanem látvány szempontjából is másként mutat a könyvtár. A mai világban fontos, hogy ezáltal is tudatosítsuk: vannak értékeink, amelyekre oda kell figyelni. Jelentős a folyóirattárunk, az 1800

előtti magyar nyelvű és vonatkozású könyvek gyűjteménye. Nemrég jelent meg nyomtatásban a 16. századi nyomtatványok katalógusa, online kereshető a két kéziratgyűjteményünk teljes állománya. Két bibliagyűjteményt, énekeskönyv- és kátéggyűjteményt, valamint több hagyatékot is őrzünk.

– Az utóbbi másfél évtizedben milyen újításon esett át a könyvtár?

– 2002-ben több szakterületről kértünk felhozáértöket, adjanak tanácsot a könyvtár átszervezésére. Ezek alapján kezdtük el a munkát, ami a könyvtári terek és bútorzat teljes vagy



– A könyvtári statisztikán meglátszik, mikortól van internet az intézet bentlakásában, így nem állíthatom, hogy a kutyuknek nincs hatása a könyvek használatára. Szokás kijátszani egymással szemben a digitális tartalmakat és a könyvet, de szerintem a kettő kiegészíti egymást – ha elég okosak vagyunk hozzá. Amúgy aki nem olvasott papírról, az nem fog kutyüröl sem. Ellenben sok minden nem érhető el digitálisan, aki komolyan el akar mélyülni egy témában, annak az útja a könyvtárba vezet. A könyvtár elsősorban az egyetemen folyó oktatást szolgálja, így a teológusok a leggyakoribb olvasóink, de rajtuk kívül a kolozsvári középiskolások, egyetemisták, tanárok, kutatók is szép számban megfordulnak nálunk – és nem csak magyarok. Manapság egyre több az online kérés, amikor egyes tanulmányok, cikkek, könyvfejezetek digitális másolatát kéri tőlünk.

– Melyek a közel- és távolabbi jövő feladatai a teológia könyvtárának, könyvtárosainak?

részleges felújításából és a könyvállomány revíziójából állt. Sajnos sokszor erdélyi módra, „pénz és taps nélkül” kellett végezni ezt a fejlesztést, hiszen elvi támogatást mindig, anyagit viszont csak ritkán kaptunk. Kevés önerőből, főleg pályázatokból és a svájci HEKS támogatásával így is sok mindent sikerült megvalósítanunk. A mintegy százezer kötetes gyűjtemény majdnem egészét átválogattuk, selejteztük a duplum, elavult, nem gyűjtőkörbe tartozó dokumentumokat, különgyűjteményeket hoztunk létre. A termeket füst- és mozgásérzékelő rendszerrel láttuk el, polcokat készítettünk, a régiket felújítottuk, belső munkákat végeztünk. Az állomány 1850 előtti nyomtatványait és kéziratait fertőtlenítettük, konzerváltuk, könyvkötő műhelyt szereztünk be. Megvásároltunk egy piacvezető online integrált rendszert, aminek a segítségével a katalógizált könyvek a világhálón is elérhetők, könyvkötési, restaurálási és digitalizálási programot indítottunk be.

– A mai digitális világban, amikor mindenki a modern technikának hódol, milyen becsülete van egy könyvtárnak? Kik és milyen mértékben veszik igénybe a szolgáltatásait?

– Felújítás, bővülés elé nézünk, ugyanis az egyházkerület jelenleg jelentős fejlesztési munkákat végez az intézet épületén, amelyek a könyvtárat is érintik. Közben még nem ért véget a könyvtár átszervezése sem. Idén Balogh Csaba könyvtárfelelős tanárral kezdtünk egy új honlapot fejleszteni, ahol az információk mellett az online katalógusunk is elérhető, ill. egy olyan digitális tartalmakat szolgáló adattár fejlesztésén dolgozunk, amely mind a hallgatóknak, oktatóknak, kutatóknak, mind a lekipászoroknak, érdeklődőknek rendelkezésére áll. Intézményünk egyszerre több célt is szolgál: egyetemi könyvtárként biztosítja a romániai református, lutheránus és unitárius egyházak lelkészképzéséhez, oktató, nevelői munkájához a szakirodalmi háttérrel, dokumentációs könyvtárként a romániai magyar protestáns egyházak teljes könyvanyagát gyűjti, és jelentős muzeális állományával pedig érdekességeket kínál tudományos kutatóknak, turistáknak egyaránt. E feladatoknak a költségvetés szűkössége miatt nem könnyű eleget tenni, de bízom benne, hogy Istennek és az egyházunknak gondja van a szellemi örökségre, amit képviselünk.

Somogyi Botond

ÖRÖMÖNDŐ

G Y E R M E K R O V A T

Összeállította:
Könczei Katinka

Kedves Gyermek!



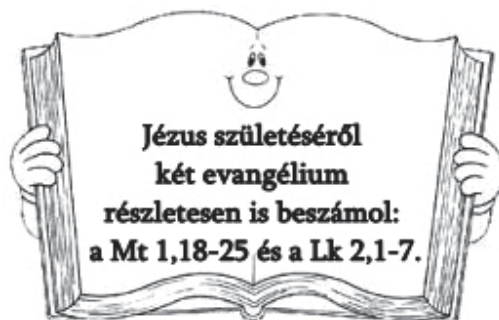
Már csak néhányat kell aludni, és itt a karácsony. Biztosan már ti is nagyon várjátok! ☺ Nemrég találtam egy rövid, ámbar sokatmondó verset, amit most szeretnék megosztani veletek:

Póth Béla: Karácsony

Lehalkul a város zaja
Karácsony estére,
Melengeti a lelkünket
A kis gyertyák fénye.
Megszületett a szeretet
Földünkre e napon,
Hogy a fáradt embereknek
Hitet, reményt adjon.

Valóban, kétezer évvel ezelőtt Isten elküldte az emberiség legnagyobb ajándékát, az Ő megszületett Fiát, Jézus Krisztust ebbe a világba.

Isten szeretete emberré lett! Jézus emberré lett értünk, hogy elhozza közénk Isten szeretetét.



Megfejtés:

Az adventi lapszám *Betűkeresőjének* megfejtése: „Abban nyilvánult meg Isten irántunk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk ő-általa.” (1Jn 4,9)

Karácsonyi ajándékok



- Szeretet
- Egy ölelés
- Egy mosoly
- Egy jókívánság
- Örömteli pillanatok
- Szeretteinkkel töltött idő
- Egy saját készítésű ajándék
- Te magad!

Fejtörő

A válaszok megfelelő betűit összeolvasva megtudhatjátok, hogy Jézus melyik király házában a leszármazottja.

♦ Elközelgett a Megváltó érkezésének ideje. Isten elküldte az utolsó prófétát, aki már nemcsak jövendölt Jézusról, hanem találkozott is vele. Ez a próféta volt: _____

L: Zakariás **F:** Ézsaiás **D:** Keresztelő János

♦ „Az angyal ezt mondta neki: Ne félj, Mária, mert _____ találtál Istennél! Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevezz Jézusnak.” (Lk 1,30–31)

Á: kegyelmet **É:** csendet **Ó:** erőt

♦ „Az angyal így válaszolt neki: A _____ száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának.” (Lk 1,35)
G: galamb **V:** Szentlélek **P:** pillangó

♦ „És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön _____, és az emberekhez jóakarát.” (Lk 2,13–14)

Á: jóság **É:** reménység **I:** békeesség

♦ Jelentése: *Velünk az Isten!* (Mt 1,23)
D: Immánuel **E:** Agnus Dei **K:** Soli Deo Gloria

Különbégkereső

Keressétek meg a képek közötti 10 különbséget!





Karácsonyra (Betlehemes ének)

*Üdvöz légy, Jézusunk,
Szeretett Pásztorunk,
Csak Téged hallgatunk,
Egyetlen vigaszunk.*

*Te szavad vezérünk,
Nélküled nem élünk,
Tebenned remélünk,
Rád bizzuk életünk.*

*Szenteld meg ünnepünk,
Ma este légy velünk,
Hozzád száll énekünk,
Kegyelmes Istenünk.*

*Terítve asztalunk,
Mind Feléd fordulunk,
Élébed indulunk,
Megváltó Krisztusunk!*

A kis betlehemi csillag

(Folytatás az 1. oldalról)

Ott, ahol téged láthatlak. Mindig melletted szeretnék lenni. Maradhatok?

– Igen – válaszolta a gyermek. – De csak úgy maradhatsz velem, ha elmész. El az emberekhez, akik itt laknak a Földön. S ha elmondod nekik, hogy láttál engem.

– Az emberek nem fogják megérteni az én nyelvemet, s nem fognak hinni nekem – mondta a kis csillag. – És... hogyan jutok el hozzájuk? Mind a házukban vannak. Az ajtók zárva, s olyan hideg van.

– Épp azért, mert hideg van, neked kell odamennem és felmelegítened őket. Az ajtók? Én magam fogom azokat kinyitni. Én is ott leszek azoknál az embereknél, akikhez te elmész.

A kis csillag hallgatott. Még kisebbnek érezte magát, mint korábban.

Amikor a gyermek látta, hogy a csillag szomorú, rámosolygott:

– Ha rászánod magad, ajándékozok neked valamit. Minthogy öt csillagágad van, öt dologgal ajándékozlak meg téged. Ahova elmész, ott mindig világos lesz. Az emberek meg fogják érteni beszédedet. Meg tudod majd érinteni a szívüket. A szomorúakat fel tudod majd vidítani, s végül a békétleneket ki tudod engesztelni.

– Megpróbálom! – mondta a kis csillag. Ahogy indulni készült, érezte, hogy a fényből, amely a gyermeket körülvette, egy kevés ömlel is szegődött. Egy kevés a melegségből és az örömből s az ő békéjéből.

A istálló fölötti kis csillag továbbra is apró és fénytelen maradt, láthatatlanul vándorolt a Föld fölött. Vitt viszont egy titkot magával, amelyről a többi csillag semmit sem sejtett: rámosolygott a gyermek, s őt küldte útra. Hitet adott neki, hogy miért, alig tudta felfogni.

Épp hogy elindult, egy kunyhóhoz ért. Egy öregasszonyt talált ott az asztalra könyökölve. Alig vette észre, olyan sötét volt a házban.

– Jó estét! – köszönt a kis csillag. – Sötét van itt nálad. Bejöhetek?

– Nálam mindig sötét van – mondta az öregasszony. – Még akkor is, ha fényt gyújtok. Vak vagyok. De kerülj beljebb, akárci vagy is.

– Köszönöm – mondta a kis csillag, s leült az asztalhoz az asszony mellé. S amint ott ültek, a csillag elmesélte hosszú útját az égből, s azt, amit Betlehemben átélt. Olyan szépen mesélt, hogy az asszony azt mondta: – Mintha én is látnám a gyermeket a jászolban. De hát én vak vagyok, s a gyermek is messze van. Ha nálam maradsz, akkor világosabb lesz. Maradj nálam, akkor nem leszek annyira egyedül.

– Te már soha többé nem leszel egyedül – mondta a csillag. – A gyermek fénye most már mindig nálad marad! De milyen különös is ez a fény: csak akkor tudod megtartani, ha továbbajándékozod.

– Értem – mondta az asszony.

Miután elbúcsúztak, az asszony bezárta kunyhója ajtaját, s elindult a mezőkön keresztül. Úgy ment, mint bárki, aki lát. Az úton előtte ott volt a fény. Az a fény, amit a világtalanok is látnak.

A kis csillag boldog volt. Még sok ajándékot kellett szétosztania, s a karácsonyestnek

sem volt még vége. De nem ért a dolga végére. Még ma is ott vándorol a Föld fölött. Estéknént a csillagos égen meg tudom neked mutatni, hogy valamikor hol volt. De hogy ma hol van, azt nem tudom. Azt viszont tudom, hogy azokhoz mind elmegy, akik kívánnak valamit. Az asszony azt kívánta, hogy csak annyira lásson, hogy útra tudjon kelni. De maga a kis csillag, ma is még csupán egy kis fehér pont lenne az égen, ha nem lett volna egy nagy-nagy kívánsága.

Maria Loley
(Fordította Szende Ákos)

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400079 Kolozsvár, Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0731 019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<http://www.reformatus.ro/uzenet.html>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem örzünk meg

és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.



Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Dávid Zoltán